

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Értéktelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Három hónapra 2 korona

* egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorógyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilatkozat és egyéb felszólítások.

A hirdetés díja

Egy háromhavas petitsor terjedgete 12 fillér
Bétegedi minden beiktatás után 60 fillér

Nyilatkozat:

Egy sor 40 fillér

Előfizetést es hirdetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, valamint a KÁRMÁN S. könyvkereskedése Rimaszombat, Főter, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető.

Modern erkölcsök.

(Igy.) A mai kor gyermeke rendszerint kicsinyítő vagy gúnyos mosolygással méri végig azt a szánalomraméltó embert, a ki a multak iránti kegyeletével szeméit az elmúlt idők nagy alakjaihoz emeli fel. Ez a sajátos izgalmas lán, mely ma az intézményeket és az emberek társaságát egyaránt mozgatja, valami babonás hatalommal ejti rabjait az iskolapadok közül kiszabaduló esemete sziveket. Mindenki siet a munkával, siet az étellel, s eszközeinek kiválasztásával; siet kiélvezni és elhasználni mindent a mi kívánatos, és e nagy, leküzdhetetlen, általános mohóság közben szinte mindenki megfelejtkezni látszik az élet igazi céljairól; a nemes, hasznos munkáról, mely valójában az igazi ember tulajdonképeni élethivatása volna. Maga a munka csak alárendelt jelentőségű eszköz, melyet utolsó esetben kényszerűségből elfogadnak a modern élet korán érő, hamar fonnyadó hősei, de ambícióznak, ezélnak, pláne eszménynek elfogadni ugyan nem igen hajlandók.

Ennek a lázas, beteges kornak egyetlen célja, egyetlen bálványja: a siker; bármilyen áron, bármilyen uton és bármilyen eszközökkel, csak sikerre törekszik mindenki, mert az új tan szerint ez mindent igazol, és mindent kiment. El roppant bálványra függesztett szemekkel nem halad, hanem tör kérelhetetlenül előre a modern ember; keresztülkasul gázol magánál ezerszer különb embereken; nem veti meg a hasznos segítséget, de a kit eltiporhat, azt nemesak lenézi, de ha teheti, meg is rugja: vae victis! Előre, a siker ilyen utakon vezet keresztül.

Azok a nagy igazságok, melyek az emberi társadalmat újalakították s egy szép jövő hajnalpirjával derengteték be, lassanként olyan ködforma szürkéséggé folynak össze; az emberszeretet, a türelmesség, a méltányosság, az élettapasztalatnak, bölcseségnek, a becsületes, hasznos munkának tisztelete, megmosolyogni való ócska ideákul tűnnek elő. Mik azok? A siker a fő; előre, csak előre, a meddig csak lehet; ebben a versenyben nem a tehetség határoz, hanem a szusz; a ki

tüdővel, pofával győzi, azé a siker, az ér a czelhoz.

A fogalmak megvannak ennek a hajszának a jellemzéséhez, keresztnevek: stréberség, krakélerség, az energia, lovagiasság s egyéb ily fontos kellékek, melyek nélkül a társadalmi hősök mai hajszájában ugyancsak alólmarad az ember, még a legjelesebb egyéni tulajdonságok birtokában is. Uram teremtöm, micsoda erkölcsi khaosz ez!

Elvonulnak lelki szemeim előtt azok a régi jó nehézkes mozgású csupa szív alakok a kik jóakaratu nyájassággal fogták meg az életbe lépő ifju kezét. Azt kérdezték rendszerint, hogy: öcsém, szeretsz-e dolgozni? Gyűlölöd-e a hazugságot? Majd elbeszélgettek a hazáról... szeretni kell azt és meghalni érte, hogyha úgy fordul a dolog. Micsoda más világ volt az!

Ma óva intik az ifjut, hogy vigyázzon a nyelvére, nehogy kitalálja mondani a mit a szive talán még érez: az igazságot. Simának kell lenni és mindenekfelett lovagiasnak, a mi annyit jelent, hogy bántani mindenkit szabad, de eltérni semmit.

Nagyon helyén való, sőt egy kicsit szükséges is, hogy különbséget tegyünk becsület és lovagiasság között. Mert bár sajátos, de mégis tény, hogy e kettő ma könnyen el lehet egymás nélkül. Tiszta jellem, fedhetlen élet, hasznos munka a mai theoria szerint még nem lovagiasság, s viszont a büntetőtörvénnyel való kollíziók daczára még mindig igen lovagiasak maradhatunk, s a fő az, hogy lovagiasak legyünk. Magyarországon még a telekkönyvi ügyeket is lovagias uton szokták elintézni s inkább pénzzel vagy protekcióval az igazi becsületbeli ügyeket. Definitive alig lehetne másképp kifejezni a lovagiasság fogalmát mint azzal, hogy a lovagiasság nem egyéb, mint a becsületnek látszata.

Akárhány lovagias gazembert láthatunk szanaszét, a kinek eszébe sem jut, hogy durva energiájával mennyi igazi érdem előtt vágta be a jól megérdemelt előhaladás útját; a ki ügyet sem vet arra, hogy mennyi fájdalom, mennyi köny, mennyi romladólt remény jelzi azt a fényes karriert, a melyen ő olyan büszkén, felemelt fővel

halad előre a siker, a mindenható, a bálványozott siker felé.

Néha leugrálunk ezek a lovagias akasztó-faravalók a harmadik emeletről, de a mai társadalom kórágában oly könnyen s oly szaporán születik más, a ki az elhagyott helyet betöltse. Tele vannak ezek hazaszeretettel; olyan édes a hazáért élni! S a sikertől elkábult társadalom nem bírja vagy nem akarja meglátni a forintokat, melyekkel ezt a hazaszeretetet a munkás polgárok rovására megfizették.

Bármint mosolyogjanak oh lovagias nagy emberek, ez a mai társadalom modern erkölcesével igen szánalmas és mindenekelőtt meglehetősen undorító látvány azok előtt, a kik az emberi élet hivatását az ősök tiszta hagyományában, egyszerű de igaz erkölcesében: az igazságban és a becsületes, hazaszerető munkában igyekeznek felkeresni és feltalálni. Mi megmosolyogjuk ezt a nagy lázt, ezt a nagy sietséget, ezt a mohóságot, a melylyel az önk stréberjei az imádot sikerért rajonganak, s mint az orvos, a ki betegének ütereit fogva, konstatálja a nyavalyát, úgy tekintünk mi erre a hamis irányra, mint a társadalom — e nagy ember — kóros elváltozására; nem tűz, nem a lélek lángja az, csak egy észrevehető, bár láthatatlan betegségnek ijesztő szimptomája.

Nem borulunk le a modern erkölcsök hamis bálványai előtt; nézzük, nézzük a lázt, a forgatagot, mely annyi sok szívet megrészesít, annyi sok fejet megszedít, és szomorúan jelezzük, hogy ez betegség. Talán az első orvosság az, ha egy kis hűsítőt adunk ellene; ime, még vannak, a kik látják, hogy ez kór, és igyekeznek ellene küzdeni.

S a történelem, a nagy természet ebben a küzdelemben, az bizonyára erősebb lesz és megmenti a beteget, ezt a láztól sorvadó, elvakult, beteg társadalmat. Ha új erőre kap, az egészséggel bizonyára vissza fog térni igazi eszményeihez: a most kinevetett, megvetett, elfeledett régiek régi, de igaz és nemes erkölceseihez, a melyek szerint a becsületet nem véren, hanem munkás verejtéken szerezhetjük.

T A R C Z A.

Ifjan, reménnyel.

Ifjan, reménnyel, hittel gazdagon
Világra nyíló vágy hevületén,
Merész homlokkal, barna fürtű fővel
Elődbe büszkén léptem egykor én.

Szabad volt lelkem mint a szárnyaló sas.
Az ifjuságom büszke ezélna vitt,
Szemembe néztél s azt mondtad: — „Szeretlek!”
S én hittem! Oh, hisz édes volt a hit!

Bolond! Bolond! Mig édes kábalással
Halálos mézet szívtam ajkodon —
És szóttem álmat keblen rajongva:
Üres szívvvel nevetted mámorom.

S betelt a sors: Nem tudok remélni
Vágy nem hevit, öszül is a hajam,
És összetépett, eldobott szívemnek
Kinját, keservét hordom untalan.

S hozhatná minden üdvök összeségét
Száz, száz leánynak lángra gyúlt szive:
Szegény, elhervadt ifju életemnek
Nincsen több álma, nincsen több hite.

Murgách Sándor.

Csak álom volt . . .

Most is előttem van mosolygó szemével, aranyfűtős fejecskéjével. Mintha csak tegnap történt volna, hogy keresztül táncoltam azt a bűvös, mámorító báli éjszakát, mely annyi édes dologról tudna beszélni.

Böhóság az egész. Nem volt egyéb, csak egy kábitó báli éj, a melynek a levegője elbódított.

Mámorító volt a terem illata, mámorító volt a zene,

mely édes rezgésbe hozta minden idegemet, mámorító volt az a megnevezhetetlen vágy és az a mosolygó szempár.

A cigány rákezdte a „Madarász” lágy keringőjét. Hozzá közeledtem mint régi ismerős, mégis olyan izgatottsággal, minőt érez a feicsperedett diák, ha először szólítja meg imádotját.

Szép, nagy szeméit rám vetette s könnyű, omlatag természetét átfogta a karom.

A keringő lágy, dallamos akkordjai édes gyönyörbe ringatták idegemet s én szívtam magamba itasan azt a mámorító levegőt. Olyan álomszerű volt. Puha kis kezét kezemből szorítottam s lejtettem vele végig olyan könnyedén, mint még soha senkivel. Es susogtam neki mindent, bohó, szerelmes szavakat, a mit csak érzett a szívem. A terem fénye összefolyt előttem; fantomszerűen tűntek el az alakok s úgy képzeltem, hogy a zene édes rithmusai mellett csak én keringőzöm vele mámorítóan, hosszan, sokáig. . . Ugy képzeltem, hogy karomat könnyű természetű nem fogom levenni soha, s hogy puha, kis kezét örökre fogva tartom.

Csak álom volt. . .

Olyan különös. Mintha csak tegnap történt volna, hogy dobogó szívvel beléptem abba a gögös, vagyonos házba. Dobogó szívvel hevülő areczal, hogy elnyerjem a kezét.

Még mindig fogva tartotta vergődő lelkemet az az álomszerű báli éj, a melytől nem vettem észre, hogy mit kereshetek én ott, abban a fénytől, pompától ragyogó házban. Hogy mit kereshetek én ott, a hol minden arra emlékeztetett, hogy neki nagy igényei vannak.

Igazán nevetni szeretnék, ha rá gondolok, mint álltam az előtt a gögös ragyogó képű ember előtt. Az előtt, a kinek az összes buta, gögös gazdagsága ott puffadt az ujjain levő csillogó gyűrűin.

Kacagni szeretnék, ha rá gondolok, mint beszélt erről a dologról is, azzal a sértő pöffeszkedő dölyffel, mintha csak ez is üzlet volna.

— Megtisztelő és váratlan az ajánlata, de nem lenne szíves megmondani, hogy miből fognak megélni, ha a felesége lesz. Az én lányom fényes, előkelő nevelést kapott, nélkülözésekhez szokva nines. Nagy igényei vannak, a melyeknek ön nem tehetne eleget. Azt tudom, hogy ön tehetséges ember, de a mai világban ez nem elég. Fő a pénz, tudja a pénz. Meg aztán gondolnom kell családom hírnevével s a velejáró előkelő összeköttetéseimmel. Az én lányomnak fényes házasság kínálkozik s ön a mellett a gazdag, előkelő udvarló mellett ezelt úgy sem érhet. Ez még csak föltevésnek is bohóság. Tegyen le erről a szándékáról kedves barátom, hiszen beláthatja, ebből ugy sem lehet semmi.

Kacagni szeretnék most azon, hogy mint támolyogtam ki abból a fényes, gögös házból, végtelen ürességet, végtelen keserűséget érezve a lelkemben, a mely folyton azt sugallta, hogy csak menjek el messze-messze, a hol senkitől sem fogom hallani, hogy a másé lesz.

*

Olyan hamar elrepült az idő. Mintha csak tegnap történt volna, hogy két év után ismét vissza tértem arra az átkozott kedves helyre, a mely annyi édes és annyi keserű emléket idéz fel lelkemben.

Mennyi minden történhetett ez alatt. Változtak az emberek, változtak az idők, változtam én is. Belőle pedig már régen aszony lett; férjhez ment gazdag, előkelő emberhez, a ki képes fényes neveléshez szokott igényeit kielégíteni. Es én azóta még csak nem is láttam. Pedig ugy kintott valami vágy, a mely folyton arra készített, hogy beszéljem, találkozzom kell vele.

Egy jól öltözött ember vezette a karján, a ki végtelen dölyffel nézett végig mindenkin. Tudtam, hogy az ura. Egy ember, a ki csak azért nyerte el a kezét, mert ősei gazdagságot és fényes nevet hagytak rá.

Ő pedig örvendő szemekkel, mosolygó areczal állított meg.

Oly régen nem láttam, csunya ember. Még csak

Királyi kitüntetés. Őszinte örömmel regisztrálunk egy kitüntetést, mely a legfelsőbb helyről jött és olyan férfiat ért, a ki a mai lármas világ minden üres hivalkodása között évtizedeken át a csendes, elvonult, zajtalan, de becsületes polgári munkássággal szolgálta az igazi közügyek érdekeit. Fridrik Vilmos, Pelsőz város érdemes jegyzője és a gömörmezei községi és körjegyzők együletének buzgó elnöke ez a férfi, kinek tisztaságát a király is észrevette s azoknak elismerését legfelsőbb kéziratban fejezte ki. — Fridrik évtizedek óta szolgálja híven Pelsőz nagyközséget, mely azelőtt sokkal virágosabb napokat látott, mert nemcsak város, de Rimaszombat mellett egyik megyeszékhely is volt, melynek falai közé a régi megyebizottsági gyűlések eleven, pezsgő életet vittek. Ezen sajátságos dualisztikus autonómia — mely megyénk két részének egyesítésé folytán keletkezett — évszázadokon keresztül állott fenn, de a haladó kor áramlatában, fejlődésre kevésbé alkalmas geográfiai helyzeténél fogva Pelsőz város húzta a rövidebbet s az emelkedő Rimaszombat lett az egyesült megye egyedüli központja és székhelye. A pelsőziek azóta boldogulásuk forrásait saját erkölcsi és anyagi erejükben keresik és találják fel, s különösen ügyes vasúti politika s iparuk emelésének segélyével a vidéknek meglehetősen élénk központjává segítették a régi megyeszékhelyet. Minden fardozásaik között az ügyek tapintatos, fáradhatatlan és lelkiismeretes vezetője Fridrik Vilmos évtizedek óta ma is, s a királytól nyert legfelső és jól megérdemelt kitüntetéséhez mi is őszintén esatoljuk jókívánságainkat, hogy a megyei jegyzői kar kitűnő, érdemes elnökét testi és szellemi erőinek teljes épségében még sokáig láthassuk a közügyek terén azok nemes érdekében laukadatlanul dolgozni! — A legfelsőbb kézirat — melyet a hivatalos lap január 8-iki száma közöl, — következőleg szól:

„Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Fridrik Vilmos Pelsőz nagyközség jegyzőjének, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozom

Kelt Budapesten, 1894. évi december hó 23-án.

Ferencz József, s. k.

Gróf Andrássy Gyula s. k.

Hogyan jubiláljunk?

Alig van Magyarországon érett gondolkodású ember, a ki ne tudná, hogy a magyar nemzet egy év múlva ünnepel meg beköltözésének ezredik évfordulóját: azt is tudja mindenki, hogy ez alkalomra mily nagy előkészületeket tesznek egyesek, testületek, városok, törvényhatóságok, közművelődési egyesületek stb. Meg akarjuk mutatni a nagyvilágnak, hogy mi is valakik, vagy valamik vagyunk. Egy ezredéves állami élet fejlődése, kulturája megérdemli, hogy a világ közelebbről megismerje, de mindenkifelett megérdemli azt, hogy mi diéső multunkat s ezer reménnyel teljes jövőnköt megbeesüljünk annyira, hogy a multat és jövőt szétválasztó ponton újból lerakjuk az alapokat, melyeken az újabb ezredév hatalmas oszlopai nyugosznak.

Ezért az ezredéves ünnepélynek nemesak fényesnek kell lennie, hanem olyannak is, mely maradandó nyomatokat hagy társadalmunk minden rétegében s minden közművelődési intézményünkben, a kor kívánalmainak megfelelő alkotások egész sorozatára kell hivatkoznunk, hogy példát mutassunk utódainknak miként kell a fejlődés útján fokozatosan előbbre haladni, felépíteni és betetőzni állami életünk monumentális épületét.

E törekvésben elől jár maga az állam. Utánna megy a főváros s az ország valamennyi törvényhatósága mozgalmat indított arra, hogy a nagy munkából megilletett részét kivegye. Nincs okunk kételkedni azon, hogy a tervezetbe vett millenáris kiállítás a szó teljes értelmében imponáz lesz. A mit művészi képesség és teremtő erő létre hozhat, látható lesz a budapesti városrészben. Fő-

felénk se néz. Hát ezt várhatja az ember egy régi jó ismerősétől. De ugy-e meglátogat bennünket; lássa én kérem.

Olyan különös Ismét előkapott az a sajátságos érzés, mint akkor, azon a mámoros béli éjjelen éreztem, hogy el kell mennem.

Gazdagságtól ragyogó szalonban fogadott; mindenütt fény, mindenütt pompa s én fájó gyönyörrel éreztem, hogy csakugyan, nem lettem volna képes az igényeit kielégíteni.

Pedig olyan szép volt így igéző szemével, bájos, asszonyos arczával. Minden megvolt az alakján, a mi csak széppé és kedvessé tehet egy asszonyt, egy igazi asszonyt.

Ota húzta hozzám a fauteuiljét s úgy kérdezte tőlem lágyan, kedvesen:

— Mondja csak, haragszik rá n még most is?

Aztán csevegett, kacagott sokat, jókedvűen. Olyan jól állt neki, olyan bájos volt; még szebb, még kedvesebb mint akkor, azon a béli éjjelen. — egy igazi asszony.

Egyszer csak mosolyogva állt fel.

— Várjon csak

Átszalad a másik szobába s a nehéz díszes függönyöket félrehajtva egy gyermekkoscsit tolt előmbre.

— Ugy-e még nem is látta őket, az én kis jószágaimat. Nézze milyen enivalók; nézze meg őket jól. Ikrek. Ők ketten képezik az én összes boldogságomat.

*

Most is előttem áll mosolygó szemével, kedves, asszonyos, aranyfürtös fejcskéjével. Olyan sajátságos az egész. Az a mámoros béli éjszaka; az a két kis jószág abban a gyermek-kocsiban kedves patyolat pánácskák között és mellettük az az igéző szemű csevegő, kacagó asszonyka.

En pedig érzem, tudom: hiába akarom magammal elhittetni, hogy „csak álom volt . . .”

Korsós Zoltán.

városunkat megfogja ismerni az egész világ, részint közvetlen tapasztalásból, részint a képes lapok nyomán.

De vajjon megfogják-e ismerni egy nagy kiállítás keretében az „egész” Magyarországot? a magyar nép kulturális kiváltságát? Vajjon a kiállítási parasztház nem lesz-e olyan ideális kívül-belől, a minő paraszt falvainkban alig van? Vajjon az a minta-népiszkola nem lesz-e olyan mintaszerű a minő csak a szoba-tudósok paedagogiai fantáziájában léteznek? Vajjon mind azok, a miket az ipar- és kereskedelem terén kiállítunk, nem lesznek-e csupa „Schau-Stück”-ök, melyeket néhány ügyesebb kéz, vagy egy két magasabb színvonalon levő gyárunk idegen munkásai produkálnak.

Mert láttam én a párisi világkiállításon is magyar eszűdát, de nem ismertem rá. Nagyszerű terraszai és áttermei voltak telve csupa ezilinderes urakkal, s a gazdagon terített asztalok körül frakkos pincézerek szolgáltak fel. Nád fedelén kívül semmi sem emlékeztetett a magyar eszűdára. Nem messze volt tőle az orosz pavillon, azontul a spanyol ház, — de minden valószínűség szerint ép oly kevésbé felelt meg az illető nemzetek intencióinak, mint a magyar-eszűd, — a miből jogosan arra a következtetésre jutunk, hogy a nagy kiállítások nem tüntetik föl mindenben egész híven a nemzetek kultur-állapotát s ezéljok első sorban az, hogy a kereskedelemre szánt magasabb produktumoknak piacot teremtsenek. Így a millenáris magyar kiállítás is tulnyomó részben azt célozza, hogy a piacvezetel bíró népek előtt a magyar ipar és kereskedelem speciális czikkeit bemutassa — s csupán mellékezel gyanánt lesznek a kiállításnak oly részletei, melyeken népünk mai tényleges állapotát annyira, a mennyire híven feltüntetve megismerhetjük.

Pedig az új ezredéves küszöbén mi egyebet is óhajtanánk látni, nem annyira az ország fővárosában, mely a nagy ünnepélyre kifogástalan áldozatkészséggel és lelkesedéssel készül, nem is a kiállítási területen, hova annyi mindenféle kincsét összehalmozza az egyes kiállítók, hanem az egész magyar hazában, minden magyar városban és községben, minden erkölcsi testületben, mely igényt tart arra, hogy működésének megmaradó nyomatai legyenek.

E lélekemelő ünnepély alkalmából éreznie kell, minden magyar embernek, hogy igaz hazafi, ki feladataul nem azt tekinti, hogy a diéső mult tényében sáférezze, hanem hogy hazája jövőjét biztosítsa. És ez cél érdekében nem szabad vissza rettennie az áldozatoktól sem. — Fényes példa gyanánt szemünk előtt lebeghet a francia nemzet áldozatkésztsége. Az 1870—71-iki szerencsétlen háboru után az országnak 5000 millió frank hadisarcot kellett fizetnie. Ez összeget aránylagosan szétosztva, még a koldusra és csecsemőre is száz frankon felüli részlet jutott. És az a nemzet, mely büszke volt multjára, nem tört meg a sors csapásai alatt, nem mondott le jövőjéről, — pár év alatt kifizette a horribilis összeget s ma alig van gazdagabb állam Franciaországnál. Mennyivel szerencsésebbek lehetnének a mi körülményeink, ha népünk áldozatkésztsége csak egy századrészt nyírel nyilvánulna a franciaakéhoz képest! Az volna az igazi millenáris ünnepély, ha nemzetünk a kultura minden ágának fejlesztésére meghozná áldozatát — és pedig a körülményekhez képest egy helyen a tudomány, másutt a nevelés művészet, vagy a jótékonyág oltárára.

Hazánk tizenöt ezer községének alig egy százaléka van ellátva mindazon intézményekkel, melyek közművelődési tekintetben a jövő alapját képezik; — ezer meg ezer hiányt kell tehát még pótolni s erre jobb alkalom alig lehet más, mint a millenium. Minden község vesse meg alapját annak a mire legnagyobb szüksége van. Szerelje fel iskoláját a kor követelményei szerint, segélyt vegyen a szegény tanulókat, vegye védő szárnyai alá az árvákat, alkosson olvasó egyesületet, daloskört, pártoljon kulturegyesületeket, tegyen alapítványt jótékony cézlokra, egyszóval vegyen részt a közjó előmozdításában minden község a maga módja és tehetsége szerint, legalább annyira, hogy ha elérkezik ez a nagy ünnep, ne legyen hazánkban egyetlen magyar községe sem, melyben a szemlélő a lélekemelő ünnepélynek maradandó nyomait ne látna.

Ez az a mit mi a milleniumi ünnepélyektől várunk. Az, a mi a szemnek tetszik legyen összehalmozva mind a budapesti városrészben, de az, a mi a lélekre hat, minek nem sirja a jövő: legyen fellelhető mindenütt a merre szem tekint ez országban.

Dr. Veres Samu.

Felhívás előfizetésre!

Lapunk mult számával a „GÖMÖR-KISHONT” tizenhatodik évfolyamát kezdtük meg. — Következtesen *mindenféle egyéni és magán-érdektől menten*, egyenesen haladunk azon az uton, melyet e lapnak hivatása kijelöl, t. i. hogy a megyei közélet hiteles naplója, s részrehajlatlan bírálója legyen e lap. Bennünket nem befolyásol sem jobbra, sem balra semmi; keressük az igazságot s törekszünk és bátoritunk arra, hogy az igaz érdemeket elismerjük, a csalóka, üres látszatot pedig megmosolyogjuk vagy megrójjuk, hogy a beteg közélet, mely ma annyira szaturálva van hazugságokkal, végre valahára a nemzet javára egészségesebb irányban haladjon.

A jövőre felesleges programot adnunk, mert e lap programja tisztas multjában van a közönség elé tárva. Pártoljon bennünket, a ki szereti az igazat, a szépet és a jót.

Lapunk előfizetési feltételei maradnak a régiek; ugyanis:

Egész évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetéseket és hirdetések elfogad a ktadóhivatal és KÁRMÁN S. könyvkereskedése Rimaszombat, Főtér.

A „GÖMÖR-KISHONT” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Megdöböntő gyászír érkezett Rimaszombatba f. hó 8-án s őszinte részvétet és sajnálkozást keltett mindenfelé. Illés Gyula Coburg hercegi tisztartó, élete java korában Rimaszéesen jobblétre szenderült. A boldogult munkás, tiszteletreméltó tagja volt társadalmunknak, melynek általános becsülését vitva a maga számára, s árván maradt családja nagy bánatában azért egész közönségünk igaz részvétet osztózik. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki. „Özv. Illés Gyuláné szül. Janesár Ida, gyermekei: Illés Ödön, Hona és Irén; — továbbá Illés Géza és Kálmán családjaikkal; — Neogrady Lajos gyermekeivel az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb férj, apa, testvér, sógor, nagybátya és szerető rokon Illés Gyula Pülöp Szász Coburg Góthai herceg ö k. ir. Fensége tisztartójának élete 59-ik, boldog házasságának 25-ik évében 1895. év január hó 8-án délelőtt 10 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 10-én délután 3 órakor fogtak a rimaszécsi sirkertben a róm. kath. vallás szertartásai szerint örök nyugalomra tétetni. — Az engesztelő szent miseáldozat pedig f. hó 11-én délelőtt 10 órakor fog Rimaszéesen az Úrnak bemutatni. Áldás és béke lengjen drága porai telett! Rimaszécs, 1895. január 8-án.”

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Bruckner Ferencz itteni pénzügyi fogalmazót m. kir. pénzügyi segédtitkárrá nevezte ki. E megérdemelt kinevezetése alkalmából mi is gratulálunk.

Nepmozgalom a rimaszombati róm. kath. plébánia területén a lefolyt 1894. év következő nepmozgalmat tüntet elő: 1) Szülöttek Született összesen 123, ezek között fiu 68, leány 55, tehát 13-mal több fiu mint leány. 2) Házasultak. Házaságilag összeeskettett 14 pár, ezek között leány hajadonnal 13 esetben. Ötvegy férfi hajadonnal 1 esetben. A házasultak között legkorosabb volt férfi 40 éves, legfiatalabb leány 17 éves. Vallásra nézve mindnyájan r. k. vallásnak. 3) Elhaltak. Elhalt összesen 149, ezek között fiu 93, nőnemű 56. Tehát 37-tel több fiu mint nőnemű. A halottak közt legkorosabb volt egy 98 éves nő, legifjabb egy fél napos fiu-csecsemő. Tehát a 123 születést a 149 halálhoz viszonyítva 26 halálzási többlet tűnik elő, vagyis 26-tal több halt meg mint született; de ha figyelembe vesszük, hogy a vármegyei közkórházban 41 idegen származású halt el; ekként a 149 haláleset 108-ra apadván le, a rimaszombati róm. kath. plébánia keretére tényleg nem halálzási, hanem szemben a 123 születéssel 15 születési többlet áll elő, vagyis 15-tel több született, mint elhalt.

Adóügyi vizsgálat a helybeli m. kir. pénzügyi igazgatóság kebeléből alakult vizsga-bizottság előtt Pongó Lajos rozsnói adóhivatali díjnok, s ugy az írásbeli, valamint a szóbeli vizsgát jó sikerrel tette le

Gömöri farsang. Egy egész halmaz meghívót kaptunk, melylyel Gömörmezei jökedy fiatalága jelenti, hogy az idei farsang élénkség, jókedy dolgában nem akar elmaradni az előző évek farsangjaitól s a régi, jöhírű gömöri mulatságok emlékeit híven megörzik az ujonnan sarjadzó fiatalok is. — A mulatságokról szóló meghívók következők: 1. Meghívó a „Rimaszombati polgári olvasókör” házalapja javára Rimaszombatban, 1895. évi február hó 2-án a „Három Rózsa” vendéglő nagytermében rendezendő zártkörű táncvigalmára. Rendező bizottság: Dr. Kármán Aladár Ernő bálbiz. elnök, Gazda Pál bálbiz. alelnök, Kovács László bálbiz. jegyző, Rónay Gyula bálbiz. pénztárnok, Baksay Dezső, ifj. Balázs József, Baranyi György, Benedek Gyula, Benyó József ifj., Benyó József iparos, Biró László, Bródy Andor, legifj. Csapó János, Dickmann László, Dienes József, Diószeghy Zsigmond, Eperjessy József, Feledy Ferencz, Frenyo Rezső, Györy Lajos, Juhász Dezső, Kathona Géza, Káposztás László, Kostyal Gyula, Kohn Ignác, Kovács Ferencz, Kovács István, dr. Krausz Gyula, Leeső István, ifj. Lengyel Pál, Lévai Izsó, Magyar Pál, Matólesy Pál, Majomy József, Murgách Sándor, Paál Lajos, Percz Samu, Rábely Károly, ifj. Róth Lajos, ifj. Szabó Lajos, dr. Szabó Mihály, Szathmáry József, Székely Gyula, Szelezky Árpád, Schweitzer Jenő, Ujj Lajos, Vozáry Béla, bálbiz. tagok. — Bemeneti díj 2 korona. Karzatjegy 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak — Kezdeté 8 órakor. — 2. Meghívó. A „Rimaszombati róm. kath. olvasóegylet” 1895. évi január hó 13-án a „Három Rózsa” nagytermében könyvtára javára zártkörű táncmulatságot rendez, melyre azokat, a kik meghívót kaptak becses családjukkal egyetemben tiszt-llett meghívja a rendező-bizottság. Belépti díj személyenként 80 kr. — Kezdeté 8 órakor. — Felülfizetések a jótékonyzél javára köszönettel fogadtatnak. — 3. Meghívó. A rimaszécsi önkéntes tűzoltó-egyesület tisztikara 1895. évi január hó 13-ik napján Rimaszéesen, a várn vendéglőben a tűzoltó-egyesület pénztára javára táncmulatságot rendez, melyre azokat, a kik meghívót kaptak tisztelettel meghívja az egyesület tisztikara: Illés Gyula elnök, Csorba Kálmán, tóparancsnok, Koós Károly, alparancsnok, Elek Gusztáv, segédtiszt, Négyessy Árpád pénztárnok. Szemes István, Krakovics János, Gál Lajos, osztályparancsnokok. Belépti-díj: 50 kr. — Kezdeté este 7 órakor. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. — 4. Meghívó. A rimavölgyi felügyelő és előmunkás olvasókör saját könyvtára javára Likéren, az „élelmezési intézet” dísztermében 1895-ik évi január hó 19-én zártkörű táncvigalmat rendez, melyre azokat, a kik meghívót kaptak tisztelettel meghívja a rendező-bizottság. — Kezdeté este 8 órakor. — Belépti-díj személyjegy 80 kr., családijegy 1 frt 20 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyet a táncvigalomhoz csakis a meghívó előmutatása mellett lehet váltani.

Vasuti baleset. A csetnekvölgyi h. é. vasut vonalon a n.-szlabosi állomásról mult év december 31-én esti 6 óra tájban 7 koesi megszökött. A csetneki állomási főnök táviratilag értesítve lett a bajról, de a koesik oly sebességgel rohantak lefelé, hogy alig maradt ideje a váltót átigazítani az ott álló vasuti koesik felé, melyekkel aztán — az élükbe dobott telt zsákok daczára — a lerohanó koesik oly erővel ütköztek össze, hogy néhány koesi kifordult néhány meg teljesen össze lett zúzva, csak a szilánkok, s forgácsok maradtak azokból, megdöböntő

volt látni azt a ronesot s halmazt, melyet a toll gyenge leírni Mázsás kerekék és egyéb vasnemű tárgyak összetörve heverték egy rakáson. A lakosság tömegesen járt a vasuti állomáshoz nézni a borzasztó katasztrófa által okozott ronesokat. Az elszabadult kocsikon ülő fékező mégis szerencsésen leugrott s így menekült meg a borzasztó haláltól. Sok munkát adott a felfordult kocsik kicemélése s a pálya eltisztítása. A esetlen állomási főnök éberségének köszönhető, hogy a rohanó kocsik tovább Pelsőz felé nem mehettek, mert így kitudja, mily veszély következhethet volna be ezen a vonatok által sürűn látogatott állomáson.

† Rosty József. Nagy tehetségű férfi hunyt el Rozsnyón f. hó 6-án. Rosty József, Rozsnyó város köztisztviselője részesült, kitűnő tollú főjegyzője hunyt el ott, pótolhatatlan veszteséget okozva családjának és tisztelőinek, kik szellemes modorú kiválóan szerették a nagy műveltségű embert. Lapunk zártakor értesülvén a gyász-estéről, ezuttal csak futólag emlékezhetünk meg róla, de érdemeink méltatására még visszatérünk. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Rosty Józsefné szül. Nagy Izabella ugy a maga, mint az összes rokonság nevében is fájdalmas szívvel jelenti a legjobb férjnek s rokonnak Rosty József köz- és váltó-ügyvédnek, szab. Rozsnyó város főjegyzőjének élete 56-ik, boldog házasságának 23-ik évében, 1895. január hó 6-án tüdőlobban történt esendős kimúltát. Hült tetemei január hó 8-án, délután 3 órakor fogtak az agost. evang. hitvallás szertartásai szerint örök nyugalomra tétetni. Rozsnyó, 1895. január 6. Bére lengjen a kedves hamvak felett!

Ujévi üdvözlések megváltása. Az immár több éves szokás szerint a rimaszombati és vidéke jótékony nőegylete és a közművelődési egyesület rimaszombati köre ez idén is lelkes felhívásban szállították fel a közönséget, hogy jótékony adakozással váltsa meg kiki az ujévi üdvözlések kötelezettségét. A kibocsátott felhívás a következő:

A gömörmezei magyar közművelődési egyesület rimaszombati köre. — Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyletével együtt, — ismét alkalmat kíván adni arra, — hogy a mélyen tisztelt közönség az új évi üdvözlésekre szánt szerény összegeket az általuk képviselt két magasztos cél segélyezésére áldozza.

A begyűlendő pénzmennyiség fele részét éhező, fázó kis árva kapják, jól eshetik minden nevesen gondolkozó embernek az a tudat, hogy jótékonyasága a nélkülözés, a szenvedés felokogását esendősíti el egy elhagyatva tengődő kis lélekben, a másik felerész a magyar közművelődés szent ügyének jut, a legkevesebb a mit az új évi üdvözlésére igaz magyar ember tehet az, ha gyakorlati eredményt nem ígérő célra szánt fel-slegét, vagy legalább annak egy részét a magyar műveltség terjesztése érdekében áldozza fel.

Tiszteletteljes bizalommal kérjük a mélyen tisztelt közönséget, miszerint az új évi üdvözlések megváltására szánt kegyes adományait ezen évre feljegyezni méltóztassék.

Az aláírott összegek hírlapilag fognak nyugtáztatni. Rimaszombat, 1894. december 17.

Bornemisza Lászlóné,

Rimaszombat és vidéke jótékony nőegylet elnöknője.

Molnár József,

mint a gömörmezei magyar közművelődési egyesület rimaszombati körének elnöke.

E felhívás folytán a következők adakoztak:

Bornemisza Lászlóné 1 frt, Bornemisza László 1 frt, Molnár Józsefné 1 frt, Molnár József 1 frt, Terhes Pál és neje 1 frt, Tomesányi László és neje 1 frt, Kolbay Sándor és neje 1 frt, Süte István és neje 1 frt, Mariássy László és neje 2 frt, Forster Imréné 1 frt, Kubiányi Aladár 1 frt, Lengyel György és neje 1 frt, Groó Vilmos és neje 1 frt, Török Gyula 2 frt, Kishonthy Gy. 1 frt, Lengyel Samu 1 frt, Dapsy József és neje 1 frt, Samarjay János és neje 2 frt, Rárossy Gyula és neje 1 frt, dr. Marikovszky és neje 1 frt, Marikovszky Emma 1 frt, Paczek Emil 1 frt, dr. Veres Samu és neje 1 frt, dr. Szabó Samu és neje 1 frt, Hennyey Kálmán és neje 1 frt, Szakall Vince és neje 1 frt, Szontagh Károly és neje 1 frt, Nagy Ferenc és neje 1 frt, Benyo Lajos 1 frt, ifj. Badinyi Gyula 1 frt, Kishonthy József és neje 1 frt, Netkovszky Adolf 1 frt, Bányai Ferenc és neje 1 frt, Ujházy Tivadarné 1 frt, Eszényi Gyula és neje 50 kr., Stech Kálmán és neje 1 frt, Oberst von Rosenauer sammt Frau und Tochter 3 fl., Szerényi János 1 frt, Beliczky Viktor és neje 1 frt, Baksay József 1 frt, özv. Zwicker Ottóné 1 frt, dr. Szeles Ödön 1 frt, Abonyi Pál 1 frt, Abonyi Amália 50 kr., Fábry János 50 kr., Baksay István 1 frt, Zachar Gusztáv 50 kr., Hudoba Samu 1 frt, Kern Adolf és neje 1 frt, Tibély Zsigmond 1 frt, özv. Tóth Józsefné 50 kr., Hamaliár Károly 1 frt, Vozary György 1 frt, Török János és neje 1 frt, Medveczky Sándor és neje 1 frt, dr. Hányi Győző és neje 1 frt, Lokesánszky Endre és neje 1 frt, Jurasko Jakab és neje 1 frt, Schulhof Pál és neje 1 frt, Madarász Pál és neje 1 frt, Szakall Lajos és neje 1 frt, Szabó Károly és neje 1 frt, Ugrik Mihály 1 frt, özv. Löcherer Tamásné 1 frt, dr. Lichtschein és neje 1 frt, dr. Zechery István és neje 1 frt, Horváth János 1 frt, dr. Cziner Miksa és neje 1 frt, Glaufr Pál és neje 1 frt, Broncs István 1 frt, Liska Józsefné 1 frt, Institórisz Endre és neje 1 frt, özv. Maléter Albertné 1 frt, Kemény Bertalanné 50 kr., Somogyi Dénes 1 frt, dr. Kármán Aladár Ernő 1 frt, Bernáth Gyuláné 1 frt, Fornét Gyula 1 frt, Diószeghy Zsigmond 1 frt, Marton Jánosné 1 frt, Polnis János és neje 1 frt, dr. Löcherer 1 frt, Sárkány Imre és neje 1 frt, Horváth Lászlóné 1 frt, Benyo Béla és neje 1 frt, Altdorffer Istvánné 1 frt, Marikovszky Géza és neje 1 frt.

Az itt elősorolt adományok egyenlően osztattak fel a két egyesület között, s mindeniknek nemes céljaira külön-külön 42 frt 50 kr. jutott.

A Sylveszter estély számadása. Az 1894. év decz. 31-én rendezett Sylveszter estély bevétele 144 frt; kiadása 39 frt 34 kr.; maradvány 104 frt 66 kr.; mely összeg egyenlő felerészben a „Rimaszombati és vidéke nőegylete” s a „Rimaszombati dalárda” között osztott fel. Felülfizettek: Hámos Lászlóné ő méltósága 8 frt, Bornemisza Elemér 4 frt, Molnár József ügyvéd 2 frt, Nagy Elemér 2 frt, Sárkány Imréné 1 frt, Lukács Géza 1 frt, Szabó Nándor 1 frt, dr. Lichtschein Adolf 1 frt. Összesen: 20 frt. Rimaszombat, 1895. Január 6-án. Terhes Pál, nőegyleti pénztárnok. Dr. Szabó Károly, dalárda pénztárnok.

Városi közgyűlés. Rimaszombat városa f. hó 10-én esütörtökön d. e. 9 órakor épen lapunk megjelenésének napján — képviselőtestületi közgyűlést tart, melynek rövid tárgysorozata elég érdekes ugyan, mindamellett a meghívó későn körözöttvén, bővebb megbeszélés tárgyává ezuttal nem tehetjük. — A közgyűlés lefolyásáról lapunk legközelebbi számában fogunk referálni.

Órszágos állatvásár Rimaszombat, jan. 7. (Városi állatorvos tudósítása) — A eskély felhajtásnak okát a nagy hó, és a szeles havas időjárás képezte. — Felhajtott: szarvasmarha, 1046; ló, 370; sertés, 260; összesen: 1676 darab állat. — Szarvasmarha vásárban főként kezdetben igen élénk mozgalmat indult meg, mert a megjelent kereskedők szükségleteiket fedezték. Később az üzlet irányzat lanyhult, átlagban mégis jó forgalom jelezhető. — Lóvásárban a jobb minőségű remonda lovak vásároltattak, egyébként jelteljes nem uralkodott. — Sertések között jobbadán a javítottak és hizottak voltak keresettek. — Az alakulásokat tekintve, mivel a felhajtott mennyiséghez képest elegendő számu vevő jelent meg, szilárd árakat tapasztaltam. Marha vásárban a kiselejtített bikák, a mustra ökrök keltek el, szeszgyári hízalásra. Bikák élősuly szerint 25 és 29 frt de 10° levonással. Mustraökrök 220–280 frt páronként. Magyar tehén drbja 50–90 frt, tarka 60–120 frt. — Remonda ló 190–260 frt, könnyebb ígás 80–150 frt, parasztló 40–80 frt darabonként. Hizott sertés klg. 47 kr., 50 klg. levonással páronként élősuly szerint; darabonként 35–60 frt. Egy éves süldők 8–14 fiton.

Üc.ka papir eladás. Hallomás szerint a rimaszombati mk. pénzügyvizsgátságnál e hó 19-én körülbelül 20 métermázsas selejtezett papiros nyilvános árverésen el fog adatni.

Chisnyó – Hisnyó. A belügyminiszter ur ő nagyméltósága mult év november hó 12-én 95166. szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy Chisnyó gömörvármegyei község neve ezuttal Hisnyó-nak irassék.

Nyilvános nyugtázás. A december hó 19-én megtartott második „iskolai estélyen” a bevétel volt: 33 frt 85 kr.; a kiadás: 15 frt 85 kr. Fennmaradt: 18 frt. Ehez hozzáadandó az estélyt követő táncmulatság bevételéből fennmaradt összeg: 3 frt 20 kr. Így a tiszta jövedelem: 21 frt 20 kr. Magán az estélyen felülfizettek: Lokesánszky Endréné 20 kr., Terhes Pálné 20 kr., Bodon Józsefné 20 kr., Reisz-Marikovszky Emma 20 kr, Borsody Károlyné 70 kr., Hevessy Bertalanné 1 frt 20., Komáromy István 20 kr., Kathona Géza 20 kr., Szomolnok Antal 20 kr., id. Törköly József 20., id. Institórisz Endre 20 kr., Fabry János 65 kr., Hamaliár Lajos 70 kr. — Az estélyt követő táncmulatságon felülfizettek: Ifj. Institórisz Endre 30 kr., Bodor Dezső 30 kr., Polyák Pálné 50 kr., Bodon Józsefné 50 kr., Kalla Mihályné 60 kr., id. Törköly József 1 frt, Groó Vilmos 1 frt, id. Institórisz Endre 3 frt, Fáy Antal 5 frt. Ugy a jelen voltak, valamint a szíves felülfizetők fogadják az erkölcsi és anyagi támogatásért a gymnasiumi ifjuság legmélyebb köszönetét. Korsós Zoltán, a táncmulatság pénztárosa.

Az Atheneum képes irodalom története gyorsan halad befejezéséhez. Most megjelent 28-ik füzetében Váczy János a klasszikai éposz művelőiről: folytatólag Czuczor, Debreczeni Márton és Garay Jánosról értekezik. A következő cikkekben Kelemen (Wolf) Béla Bajza Józsefről és az Athenaeum-kör kisebb költőiről (Vachot Sándor, Császár, Kunoss, Szemere Miklós, stb.) szól. Ezután Váczy fejtegeti a század első felében az ősi rokonság kutatására megindult tudományos törekvéseket (Körösy Csoma S., Reguly Antal), majd Kazinczy szellemi utódával: a modern magyar irodalomtörténet megalapítójával: Toldy Ferencz élete s működésével foglalkozik. Az utolsó lapokon Bajer Ferencz, nemzeti színésztünk alapos ismerője, a nemzeti színház történetét ismerteti 1837 után. A füzet ezuttal is gazdag irodalmi vonatkozású képnyújtomány díszíti, a szövegben: Debreczeni, Garay, Bajza, Vachot S., Szemere M., Csoma S., Reguly, Toldy, Szentpétery Zs. arcképei, Czuczor, Garay, Vachot kéziratainak hasonmásai, Czuczor Botond-jának egykoru illusztrációja, külön mellékletekül vannak a fűzethez adva: az Akadémia alapításának emlékiablaja (Hollótól) bronzszinnyomatban és Kisfaludy Károly Győri szobrának sikerült mása. A nagyfotosságu vállalat kétheti füzetekben jelenik meg s bármely hazai könyvtárnál megrendelhető.

Millenniumi magyar történet. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) 7-ik füzete most hagyta el a sajtót, fennakadás nélkül követvén az előző 6 füzetet, a melyeknek ezer és ezer példányaival már el van árasztva egész Magyarország. Egyesek, társulatok, intézetek sietnek ennek a pazar fényvel kiállított nagyszabású történeti munkának birtokába jutni és így füzetenként beszerelve valóban a legelőnyösebben is juthatunk ehhez a tíz kötetes nagy műhez, mely majd egy egész kézi könyvtárt képez és a mellett a hazai történet valóságos tárházat, melyben össze van gyűjtve a magyar nemzet összes írott rajzokban és hagyományképen őrzött emléke a legrégebb kirtól egész a mai napig. Ez a 7-ik füzet Marezali Henrik, Vezérek kora (első) kötetének folytatása. Az V. fejezet, Kalandozások a görög birodalomban, ebben a füzetben nyer befejezést és következik a VI. fejezet, melynek címe: A nemzet átalakulása a kalandozások korában. Ezuttal megkezdődik a vezérek korának negyedik könyve, melynek fő címe: A fejedelemiség átalakulása és a következő fejezetekre oszlik u. m. I. fejezet: Géza fejedelemisége; II. fejezet: A terítés kezdete, melynek folytatása aztán a jövő héten megjelenő nyolcadik füzetre megy át. Ezt a füzetet is igen érdekes képek díszítik. Mint diszes műmelléklet van a fűzethez csatolva Esztergom látképe Dörre Tivadar jeles rajzoló eredeti felvétele után pompás fénynyomatban előállítva, és Szent István király ősrégi arcképe Turóczy krónikájának brünni kiadásából. A szöveg közé nyomtatva a következő képeket találjuk a füzetben u. m. Nikephoros Phokas császár ölompecsétjének, Tzimiskes császár pénzének, I. Ottó gyűrűs pecsétjének, II. Ottó császár pecsétjének hasonmását, a bizancci aranykapu, Taksony falu (Dörre Tivadar eredeti rajza), Quadlung város, a lorehi egyház és Passau középkorú (Schedel Világkrónikájából) tiszta szép látképet, továbbá a következő történelmi képeket u. m. Botond bárdja, (A bécsi képes krónikából), Hittérítő a X. századból: Taksony fejedelem (A bécsi képes krónikából), Géza fejedelem (A bécsi képes krónikából),

Szent István születése (A bécsi képes krónikából). Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős LÖRINCZY GYÖRGY.

Magán-hirdetések.

Könyv- és papirkereskedésben

egy tanuló felvétetik.

Kármán S.

Rimaszombat, Főter.

Bérbeadó bolthelyiség!

1895 május 1-től Kossuth-utca 1. szám alatt, a megyeháza mellett (Tibély S.-féle helyiség) bérbe adatik — A feltételek megtudhatók KERN ADOLF takarékpénztári könyvvivőnél.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, Kossuth Lajos- és Kmetty-utczák sarkán levő emeletes ház emeleti része — mely 5 nagy utcai szobából, konyha, kamara, fürdőszoba, zárt világos folyosó, a földszinten közös mosó-konyha és sütő-kemence, fatartó és pinczéből áll — azonnal bérbe kiadó. Értekezhetni lehet Hollósy József tulajdonossal.

Női ruhaterem! Báli toilették!

Tisztelettel batorokodom a nagyérdemű bálozó hölgyek szives figyelmébe ajánlani női ruhatermet, melyben fővárosi és bécsi minták szerint izléses, divatos és elegans toilették mindenkor pontosan és jutányosan készíttetnek.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva maradtam

Rimaszombat, 1895. január hó.

özv. Berger Francziska.

Janosi-utca, (Zehery-féle ház.)

Eladó ház.

Rimaszombatban, a Szentpéteri-utca 8. szám alatti ház szabad kézből eladó. — A feltételek iránt értekezhetni lehet Toth Péter tulajdonossal ugyanott.

Kiadó bolthelyiség.

Tornallya városházán a belső vásárterem egy bolthelyiség alatta pinczével, 1895 évi márczius hó 1-ső napjától 3 évre, 1895-ik év február hó 11-ik napjának d. u. 3 óráján tartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni. Feltételek a városházán megtekinthetők

Hirdetmény.

339, 372 és 385. szám. — Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. jbiróság 1894. évi 213, 1676., és 1904. számú végzése következtében Kovács Miklós, dr. Genesi Soma és dr. Kurecz Jakab által képviselt Plander Róbert, Steinfeld és Fischer és Rosenfeld Dávid javára Szentmiklóssy István hangonyi lakos ellen 227 frt 44 kr., 221 és 224 frt is jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt s 1690. frtra becsült lovak, ökrök, termények és kocsiból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek rzésesi kir. járásbírárságnak 1913. 2113. és 2145. 1894. számú végzése folytán 227 frt 44 221 és 224 frt tőkekövetelés, ezeknek megállapított kamatai és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig a Czinegés pusztán leendő eszközésére 1895. évi január hó 24-ik napjának délelőtti 11 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsarván alól is el fognak adatni.

Kelt Rimaszécsen, 1894. évi decz. hó 28. napján.

Salamon Bela, jbirósági végrehajtó.

Hirdetmény.

A Gömörvármegyei közkórház szolgálatra keres egy 25—35 év között lévő férfi cselédet, ki magyarul írni, olvasni tud és jó erkölcsű. — Évi bérét képezi: százhuszonhat forint havonként utólagos részletekben fizetendő százhuszonhat forint bér, százkét forint élelmezési pénz, ötven forint ruha pénz, összesen tehát kétszázhetvennyolcz forint készpénz, továbbá természetben egy szobából, közös konyha, kamara és padlásból álló lakás, szabad fűtő és világító anyag. A szolgálatra vállalkozók a szolgálati kötelességeket és feltételeket a közkórház gondnokánál megtekinthetik s ugyanott írásban vagy szóval a folyó év es hó 24-éig jelentkezhetnek. A szolgának fel-fogadott február hó 1-én köteles a szolgálatba belépni

A vármegyei közkórház igazgatósága.

Hirdetés.

Rimaszombatban, a Jánosi-utczában 38-ik szám alatt fekvő háznak emeleti lakosztálya bérbeadó; ugyanott egy garnitúra butor és egyéb szobai felszerelések szabad kézből eladók, de maga az egész ház, beitelek és kert örök áron is eladó.

Szerényi János.

Csődtömeg eladás.

Vagyonbukott özvegy **Lucka Jakabné** putnoki lakos csődtömegéhez tartozó, a csődleltár 147—862, 866—876, 878—1066, és 1069—1072. tétel alatt össze-irt **3630 frt 27 kr-ra becsült ho ti ezikkék**, a csődválasztmány határozata értelmében, ajánlati verseny mellett, egy tömegben (en block) eladatnak.

Venni szándékozók felhívattak, hogy zárt ajánlatokat, melyhez bántpénzül a becsérték 20%-a készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban melléklendő, f. **1895. évi január hó 21-ik napjának d. e. 9 órájáig** alólírott tömeggondnoknál **Putnokon** nyújtsák be.

A csődleltár, valamint az eladandó áruk, alólírott tömeggondnoknál Putnokon megtekinthetők.

Az ajánlatok el- vagy el nem fogadása felett, a csődválasztmány határoz. — 1800 frton aluli ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A választmány a tett ajánlatok felett f. 1895. évi január hó 21-én Putnokon határoz, de feltartja jogát esetleg szóbeli verseny-tárgyalást is tartani.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlatát a választmány elfogadja, köteles a vételárat alólírott tömeggondnok kezéhez f. évi február hó 12-éig lefizetni, mit ha nem tenne, bántpénzét elveszti és ezen felül az újabb ajánlati verseny folytán elérendő, esetleg csekélyebb összegű vételár és az általa ajánlott ár közötti különbözetet a csődtömegnek 8 nap alatt megfizetni köteles.

Vevő kötelezettségei tekintetében per esetére aláveti magát a sommás eljárásnak és a csődtömeg által szabadon választandó járásbírótság illetékességének, mely körülmény az ajánlatban nyíltan megemlítendő.

Putnok, 1895. január hó 6-án.

Farkas Gyula,

mint vagyonbukott öz. Lucka Jakabné csődtömeggondnoka.

Meghívás.

A **Putnoki Népbank** mint takaré- és kölcsön-szövetkezet t. tagjai Putnokon a „Vám” vendéglő nagytermében folyó **1895. évi február hó 6-án d. e. 10 órakor tartandó**

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívattak.

Közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatóság és felügy.-bizottság jelentése.
2. Mérleg és számadás jóváhagyása.
3. Üzlet-nyeremény mikénti felosztása.
4. Alapszabályok módosítása.

Putnok, 1895. január 4.

Az igazgatóság.

Röpirat.

Az emberi nem javára törekedni, s a jó indulatot ténylegesíteni, az, az ember természeti és társadalmi kötelessége.

Ezt tekintve, — minthogy a szembe-ötölő tapasztalatok bizonyítják, hogy sok ember elete téves, s téves életével úgy a saját, valamint az egész társadalom romlását mozditja elő; minthogy a fenforgó tájékoztatlan-ságnak közvetlen irányításra van szüksége, s kell: hogy társadalmunk e részbeni hiányának pótlására kísérlet tétessék, — tehát a felsorolt indokokból irtam azon czim alatt „**A társadalom beteg-égéről, s annak gyógyításáról**” egy röpiratot, s azt, azon tiszteletteljes tudósításom kíséretében teszem közzé: hogy a röpirat **Kármán S. rimaszombati könyvkereskedőnél** kapható.

Ára egy példánynak fél korona.

Palánszky János,

ügyvéd.

Hirdetmény.

1. sz. — Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati királyi törvényszék 1894-ik évi 5576—5579. számú végzése következtében **Dr. Cziner Miksa** ügyvéd által képviselt **Löfkovics Lipót** és **Weisz Samu** javára **Giesz Gusztáv és neje** ellen 500 frt, 220 frt, 426 frt 20 kr. és 426 frt 85 kr. s jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás utján felül s lefoglalt és 1558 frt 60 kr-ra becsült arany és ezüst neműek, órák, wertheimszekerényből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. jbiróságnak 4046 — 1894. számú végzése folytán 500 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi november hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 55 frt 87 krban bíróilag már megállapított költségek valamint a fentebb érintett tőkék és jár. erejéig Rimaszombatban alperesek üzlethelyisé-

gében leendő eszközzésére 1895. évi január hó 14. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. paragrafusá értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszombat, 1895. évi Január hó 5. napján.

Gasko. kir. jbirósági végrehajtó.

Meghívás

a nagy-rőzei kölcsönös segély-szövetkezet f. évi február hó 2-án délutáni 2 órakor tulajdon helyiségében megtartandó **rendes közgyűlésre.**

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnök választása ad hoc.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Felügyelőbizottsági jelentés.
4. Az 1894-ik évi mérleg tárgyalása, esetleg jóváhagyása és a felmentvény megadása.
5. Az osztalék megállapítása.
6. Egy igazgatósági tag választása.
7. Egy váltó-bíró bizottsági tag választása.
8. Egy ezéjgyező bizottsági tag választása.
9. A felügyelőbizottság választása.
10. A tisztviselők jutalmazása.
11. Egyéb folyó ügyek elintézése.

Nagy-Rőczen, 1895. január 3-án.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

407. sz. — Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbírótság 1894. évi 711. számú végzése következtében **Glatter Jakab** javára **Lakatos Ferencz** rimaszécsi lakos ellen 104 frt s jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 470 frtra becsült lovak, lószerszám és féderes kocsiálló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbírósnak 2269 1894. számú végzése folytán 104 frt tőkekövetelés, ennek megállapított kamatai és eddig összesen 16 frt 20 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Rimaszécson leendő eszközzésére 1895. évi január hó 12. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécson, 1894. évi decz. hó 28. napján.

Salamon Bela, járásbíróági végrehajtó.

K ö n y v n y o m d a !

RÁBELY MIKLÓS

20 év óta fennálló gazdagon felszerelt könyvnyomdája (Rimaszombat, Kossuth- és Pokorági-utca sarkán) elvállal s a legjutányosabban és legdiszesebben készít

mindennemű nyomdai munkát;

ügyvédi, bírósági és körjegyzői nyomtatványok készletben vannak; látogató-jegyek, levélpapírok és borítékok név- vagy ezéjnyomással; valamint **gyászjelentések** és koszorúszalagok arany vagy festett betűkkel, kifogástalannal állittatnak elő.

Hirdetéseknak a „Gömör-Kishont“-ban való közzétételért méltányos árak számittatnak.

Ugyanezen nyomda részére mindennemű megbízásokat, valamint a „Gömör-Kishont“ részére úgy hirdetéseket, mint előfizetéseket elfogad a **Kármán S. könyvkereskedés, Rimaszombat, Fötér.**

Ugyanott a „Gömör-Kishont“ egyes számonként is kapható.

Egy tanuló, ki magyarul jól olvasni és helyesen írni tud felfogadtatik.

Levélpapírok, borítékok, koszorúszalagok nyomása!

Nyomatványok, látogató-jegyek!

Könyvnyomda!